

Louis Hjelmslev:

Kopenhag Dilbilim çevresi'nin kurucusu ve Glosematik kuramının öncüsü olan Danimarkalı dilbilimcidir. Genel dil kuramıyla ilgili görüşlerini, 1943 yılında Danca yayımladığı Omkring Sprogteoriens Grundlaeggelse (Dil Kuramının Kuruluşu Çevresinde) adlı yapıtında açıklamıştır.

- **Anlatımın Biçimi:** Dilsel göstergenin yazı ya da ses olarak söylenmesidir. Saussure'ün gösterenine eşit bir yapıdır.
- **Anlatımın Tözü:** Dilin henüz yapısal bir özellik vermediği ses yığıdır. Tek tek sesbirimlerdir. Sesbilgisi vardır.

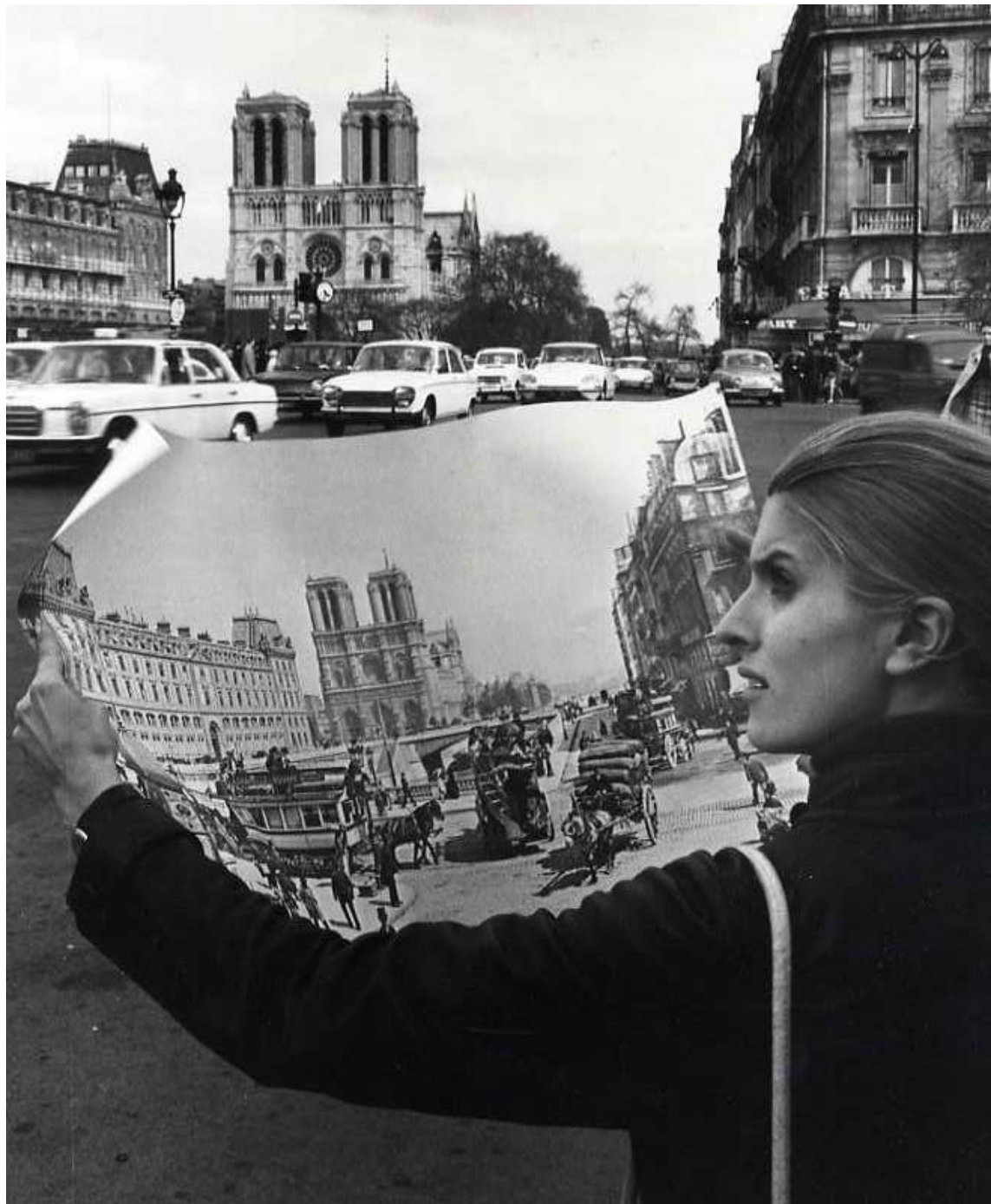
- **İçeriğin Biçimi:** Saussure'ün gösterilen kavramına denk düşer. Toplumca belirlenmiş tözün somut bir biçimidir. İçeriğin tözünün somutlaşmasıdır. Tözün somutlaşmış biçimi olarak yazınsal, bilimsel, her türlü anlatım biçimi, konuşma türünde zaman, kişi, uzam, çevre, doğa, aşk, ölüm gibi tözlerden söz eder. Şiir, roman, deneme, çevre koruma konusunda yazılmış bilimsel bir makale vb. tüm bunlar, biçimsel bir betimlemede uygulama (tözün biçimsel olarak belirmesi) olabilir.

- **İçeriğin Tözü:** Dil tarafından henüz yapısal bir özellik kazanmamış dil dışı gerçekliklerdir. Toplumca kabul edilmiş değerlerdir. İçeriğin tözü, nesnel biçimde tanımlayabileceğimiz anlamdır. Bu nedenle de incelenmesi ve tanımlanması diğer bilim dallarına bağlıdır. Bir anlamda içeriğin tözü, sadece dilbilimce ortaya konulamaz. Toplumbilim, felsefe, ruhbilim, yazın, yazın tarihi, siyaset bilimi vb. gibi alanlarla ilgilidir.

Bir dilsel göstergenin göndergesi, Hjelmslev'in açıklamasına göre içeriğin biçimidir. Ama içeriğin biçiminin anlaşılması da içeriğin tözüyle ile doğrudan ilintilidir. Yani bir dilsel göstergenin doğru anlaşılması gönderge kavramının verici ve alıcı tarafından ortak olarak algılanması ile olasıdır. Ama bir verici ya da alıcının ne denli çok şey bildiği de kendi bildirisindeki içeriğin tözü ile ilgilidir. Yani içeriğin tözü, bildirinin yorumlanması için çok önemlidir. İçeriğin tözü bildirinin çok yetkin hazırlanması ile doğrudan ilintilidir.

- Gösterge:
- 1. Anlatımın tözü: ses bilgisi
- 2. Anlatımın içeriği: sesbilim
- 3. İçeriğin biçimi: sözcükbilim+biçimbilgisi
- 4. İçeriğin tözü: anlambilim

- Günlük dilde sözcükler, söylemler, metinler, dilsel olmayan göstergeler belki de bundan çok daha karmaşık yapılar da olsalar bile bir bütün halinde gerçekleşmekte, ayrışmaları hissedilmemektedir.

- Gösterge:
- 1. Anlatımın tözü: fotoğrafın malzemesi
- 2. Anlatımın içeriği: fotoğrafın kompozisyonu
- 3. İçeriğin tözü: fotoğraftaki somut ya da soyut figürler+yer+zaman
- 4. İçeriğin biçimi: belli bir anda sokakta eski bir fotoğrafa bakan kadın

- FOTOĞRAF
- Anlatımın biçimi: Kompozisyon öğeleri, ışık, gölge vb.
- Anlatımın tözü: Çeşitli fotoğraf teknikleri bilgisi, kamera, objektifler, alan derinliği vb.
- İçeriğin biçimi: Fotoğrafın konusuna ait fikir ve estetik bilgisi
- İçeriğin tözü: Fotoğrafa özgü alt anlamları okuma, kodları çözme, kültür, değerler ve ideolojiyi okuma vb.

Düzanlam ve Yananlamlar

- Düzanlam: Herkesin üzerinde anlaştığı, yansız, nesnel, karşılığı sözcüklerde bulunabilecek anlam.
- Yananlam: Toplumlara, kişilere, yere ve zamana göre değişebilen öznel ve değişken anlam. Bu yüzden yananlamsız bir gösterge düşünülemez.

- Düzanlam bilgiye bağlı olup dilin yetisinin dil bölümünde yer alır; yananamlar ise duygu ve sezgilerle doğrudan ilişkili olduğu için bağlamda ortaya çıkararak dilin söz bölümünde gerçekleşir.

- Fotoğraf
- Düzanlamı: Işık yardımı ile iz bırakma.
- Yananlamı: çağrışımlara dayandığı için değişik bağlamlarda değişik anlamlar. Örneğin /sanat/, /belge/, /uğraş/, /anı/...